

Handläggare
Anna Johansson
50101

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-04-11

Ärendebeteckning
KS 2019/0445

Kommunstyrelsen

Uppföljning intern kontroll 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner rapporten om uppföljning av intern kontroll 2018.

Bakgrund

Enligt reglementet för intern kontroll ska kommunstyrelsen med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. I de fall förbättringar behövs ska styrelsen besluta om sådana.

Uppföljning av intern kontroll för Kalmar kommun 2018 redovisas i bifogad rapport "Internkontroll uppföljning – Kommunstyrelsen". I rapporten redovisas varje process var för sig med en mätare i tre färger för bästa överblick. Färgernas betydelse är enligt följande:

- Rött – Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen inte är tillfredställande. Kommunstyrelsen bör agera mot berörda nämnder och tillse att nämnden säkerställer sin interna kontroll inom processen.
- Gult – Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom vidtagna kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.
- Grönt – Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

De brister som främst noterats vid uppföljningen av Kalmar kommuns interna kontroll 2018 har varit inom processerna Svara för vård, omsorg och sociala

tjänster, Hantera ekonomi, Hantera ärende och dokument, Leverera IT-stöd, Rekrytera, utveckla och avveckla personal, Stödja och utveckla den demokratiska processen samt Tillhandahålla varor och tjänster.

De brister som uppdragats har dock korrigerats, återkopplats och åtgärdats löpande för att förhindra framtida avsiktliga eller oavsiktliga fel. Uppföljning att tillräckliga åtgärder vidtagits sker löpande eller med aktiviteter/påverkan i kommande riskanalyser och interna kontrollplaner.

Utöver den interna kontrollen har externrevision genomförts av kommunens förtroendevalda revisorer. Ett flertal verksamhetsområden har granskats ingående. Förbättringsområden har identifierats där respektive verksamhet har ansvar för att vidta åtgärder.

Den samlade bedömningen är, trots vissa avvikelser, att kommunen sammantaget har en god intern kontroll.

Anna Johansson
Redovisningschef

Bilagor
Internkontroll uppföljning – Kommunstyrelsen

Internkontroll uppföljning - Kommunstyrelsen

Samtliga processer

Ledningsprocesser

Fastställa mål och fördela resurser

- Ta fram statistik
- Ta fram budget och följa upp den
- Hantera mål och uppdrag
- Ta fram underlag genom omvärldsbevakning

Kommentar

Inom denna process har främst risker att göra fel prioriteringar och avvägningar baserat på oklarheter i styrmodellen lyfts fram tillsammans med bristande omvärldsanalyser som kan leda till sämre beslutsunderlag. Om verksamheterna styr mot oklara mål och uppdrag samt med bristande omvärldsanalyser finns en uppenbar risk att de övergripande fullmäktigemålen inte uppnås.

För att minimera denna risk är det viktigt att kommunen har en tydlig styrmodell och att rätt styrsignal (mål, uppdrag, indikator m.m) används till rätt ändamål beroende på vad man vill uppnå. Omvärldsanalyser bör hanteras genom regelbundna avstämningar.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - att verksamheten inte jobbar mot fastställda mål och att resurser inte fördelas optimalt. Risken har hanterats genom avstämning av mål/budget tertialvis för att tillse att resurser har funnits för att nå satta mål eller prioriteringar utifrån de ekonomiska förutsättningarna. Målen har varit högt satta och i de fall man inte nått hela vägen fram har förbättrings aktiviteter vidtagits. Utfallet av kontrollmomentet har bedömts som acceptabelt.

Risk - att resurserna är otillräckliga. Risken har hanterats tertialvis genom avstämning av mål/budget. Avstämningarna under året har visat på otillräckliga resurser på grund av förslag som kommit fram inte varit med i budgeten eller på grund av vakanser inom olika enheter.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvensen för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen.

Dessa listas nedan:

- Risk att verksamheten inte arbetar mot fastställda mål.
- Risk att sårbarheten i resursläget.
- Risk att verksamhetsplanerna ej följer de politiskt uppsatta målen och att resurserna styrs fel
- Risk att nämnden kan påverkas av att förvaltningen gör fel omvärldsanalyser som leder till sämre beslutsunderlag för nämnden.
- Risk för att kommunens ekonomi försämrats och därmed kan påverka nämndens uppdrag och förutsättningar.
- Risk för felbedömningar av omvärldsrisker.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Organisera, leda och följa upp verksamheten

- Följa upp verksamheten
- Stödja, styra, samordna genom verksamhetsledningssystem
- Leda och fördela arbetet
- Bevaka och informera om lagar och förordningar

Kommentar

I denna process handlar det i stort om att styrning och ledning ska minimera riskerna för att verksamheterna inte bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Ändringar i lagar och regler ska bevakas och hanteras. System, rutiner och roller ska säkerställa styrningen, där verksamhetsledningssystemet är ett viktigt verktyg. Uppföljning av verksamhet och ekonomi ska samordnas för att ge svar på var verksamheten befinner sig, vart man är på väg och hur man står sig i jämförelse med andra kommuner.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk att uppföljning av mål och nyckeltal inte är tillförlitliga. Nämndens miljö- och kvalitetssamordnaren har följt upp detta månadsvis i samband med framtagandet av verksamhetsmätt som presenterats för nämnden. Kontrollen av uppföljning av tillförlitliga underlag har inte påvisat något utfall.

Risk att lagändringar inte uppmärksammas då förändringar sker kontinuerligt. Kontroll att lagändringar har uppmärksammas och de enligt rutin ansvariga är väl medvetna om sitt ansvar. Kontrollen har inte påvisat något utfall.

Risk - att arbetsuppgifter inte blir utförda eller görs på ett felaktigt sätt. Risken har hanterats genom att varje enhetschef kontrollerat att väsentliga arbetsuppgifter dokumenterats och instruktioner finns upprättade samt är aktuella. Kontrollen har skett löpnade, inga avvikelser har rapporterats.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvensen för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för sårbarhet i resursläget.
- Leda och fördela arbetet
- Risk för att verksamheten inte hinner anpassas vid lagändring.
- Risk för bristande beslutsunderlag
- Risk för att arbetsuppgifter/uppdrag inte blir utförda eller görs på ett felaktigt sätt.
- Risk för dubbelarbete alternativt att uppgifter inte blir utförda.
- Risk att verksamheten inte kan ledas och styras optimalt.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Huvudprocesser

Allmänt främja Kalmars näringsliv

- Lotsa företagare i den kommunala organisationen
- Genomföra företagsbesök
- Erbjuder ändamålsenliga lokaler för det lokala näringslivet
- Genomföra starta-eget kurser
- Hantera etableringsfrågor

Kommentar

Den främsta risken inom denna process är att kommunen skulle uppfattas som att man inte stödjer Kalmars näringsliv.

Det kan finnas risk för att företagare inte lotsas rätt i den kommunala organisationen. Sannolikheten för att risken inträffar ses som låg då kommunen har ett internt samarbete och god kompetens finns hos kommunens företagslotsar. Konsekvenserna värderas som allvarlig då det skulle kunna leda till att näringslivet i Kalmar inte utvecklas optimalt. Det sammavägda risktalet innebär att den identifierade risken inte kräver något kontrollmoment i internkontrollplanen vid årets riskanalys. Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Bedriva samhällsskydd och säkerhetsarbete

- Planera åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Tillhandahålla räddningstjänst
- Arbeta med frågor inom förebyggande brandskydd

Kommentar

Risker inom denna process är bland annat att inte tillhandahålla en likvärdig räddningstjänst till alla invånare.

I de egna verksamheterna handlar riskerna bland annat om konsekvenser av brister i det systematiska brandskyddsarbetet. Riskerna hanteras med utarbetade och verkställande av rutiner för arbetet och utbildningsinsatser bland personalen. En annan risk är konsekvenserna av en större skada som gör att verksamhetslokaler inom exempelvis barnomsorg, skola eller äldreomsorg måste evakueras.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - vid brand och att då följa upp kortidsfrånvaro och besökare. Risken har hanterats genom kontroll av upprättade rutiner vid brandlarm fungerar. Utfallet av kontrollen påvisar inga avvikelser.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för bristande kundskap om ansvarsfördelning av brandskydd.
- Risk att brandskyddsronder inte utförs enligt rutin.
- Risk för problem med ansvarsfördelning mellan förvaltningar i samma fastighet.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Bidra till individers utveckling och lärande

- Leda och stödja barns utveckling och lärande i förskola och pedagogisk omsorg
- Leda och stödja elevers utveckling och lärande i förskoleklass, fritidshem, grundskola och grundsärskola
- Anordna gymnasial vuxenutbildning
- Bedriva och utveckla gymnasial utbildning
- Bedriva och utveckla kommunal vuxenutbildning

Kommentar

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - diskriminering och kränkande behandling.

Risk - anmälan vid misstanke om att barn far illa.

Risk - elevs frånvaro i skolan.

Risk - barns utveckling i förskolan.

Risk - elevers måluppfyllelse i grundskolan.

Risk - nyanlända elever.

Ovanstående risker har hanterats genom uppföljning de stödprocesser som finns inom området för bidra till individers utveckling och lärande. Samtliga kontrollmoment har genomförts utan anmärkning.

Risk - att antalet barn och elever minskar. Risken har hanterats genom kontroll av barn och elevprognos mot budgeterat antal barn och elever sker varje månad. Kontrollen visar att barn och elevantalet har minskat under 2018 men personalkostnaderna har samtidigt minskat i samma grad. Utfallet bedöms som acceptabelt.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Främja ett rikt kultur- och fritidsliv

- Erbjuder kulturaktiviteter
- Erbjuder undervisning
- Svara för informationsförsörjning
- Stödja föreningslivet
- Sköta inom- och utomhusanläggningar för idrott och friluftsliv

Kommentar

Risken fokuserar kring vad eventuella brister i administrationen av kultur- och fritidsverksamheten kan medföra.

Risker har identifierats där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten.

Dessa listas nedan:

- Risk att beslutade uthyrnings och fördelningsprinciper inte följs.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Förvalta och utveckla det fysiska samhället

- Prioritera och samordna fysisk planering
- Handlägga lantmäteriåtgärder
- Planera trafikmiljön
- Handlägga lov enligt PBL
- Producera och hantera geografisk information
- Planera för infrastruktur/kommunikationer
- Planera mark till bostäder och verksamhet
- Sälja anläggningstillgångar
- Förvalta och utveckla allmän platsmark
- Förvalta och utveckla kommunal mark
- Hantera bidrag till enskilda vägar
- Hantera markreservationer
- Handlägga parkeringstillstånd och tillfälliga markupplåtelse
- Genomföra exploatering och investeringar
- Bedriva tillsyn enligt PBL
- Handlägga anmälan enligt PBL

Kommentar

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - andra förvaltningars och kommunala bolag inte hörts tillräckligt inför prioritering av detaljplaner. Kontrollen visar att risken inte infallit under kontrollåret.

Risk - brister i tidplaner, att informationen kring detaljplaners tidplaner inte är helt tillförlitliga. Utfallet av kontrollen visar att detaljplanernas tidplaner är aktuella och tillförlitliga.

Risk - eventuella beslut om förstatligande av kommunala lantmäterier. Kontrollen visar att det inte varit aktuellt under kontrollåret 2018.

Risk - flera aktörer med byggnation på allmän platsmark. Byggnation som sker på allmän platsmark och som utförs av olika aktörer kan leda till ineffektivitet och skadat förtroende. Kontrollen påvisar inga avvikelser.

Risk - föräldrat verksamhetssystem. Risk att verksamhetssystemet inte längre kommer att supporteras och utvecklas vilket kan leda till driftstopp och ett hinder för ökad digitalisering. Kontrollmomentet visar att risken inte infallit under kontrollåret.

Risk - större krav på digitalisering. Kontroller av nya och kommande krav på digitalisering har genomförts under året. Inga avvikelser har noterats.

Risk - inaktuell geografisk information. Kontroll av processer och rutiner för att uppdatera geografisk information har utförts utan avvikelser.

Risk - ökat tryck på trafikmiljön. Kontroll av befolkningsökningen och förtätningsprojekt avseende trafikmiljön påvisar acceptabelt utfall.

Risk - att hänsyn inte tas till driftskostnad. Risken har hanterats genom kontroll av investeringsprocessen. Kontrollen visar att driftkostnaderna var beaktade till viss grad men rekommenderas att hanteras med kontrollmoment även under 2019.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Förändringar i omvärlden rörande infrastruktur/kommunikationer.
- Brister i underlag.
- Nya riktlinjer inom planering.
- Förändringar på bostadsmarknaden.
- Brister i underlag vad gäller genomförandet.
- Förändringar på bostadsmarknaden.
- Risk driftskostnad
- Risk ansvarsfördelning.
- Risk driftsbehov och ansvar

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Svara för vård, omsorg och sociala tjänster

- Hantera invandrar- och flyktingfrågor
- Lindra effekter av arbetslöshet
- Ansvara för stöd, omsorg och vård till äldre och till personer under 65 år med mindre omfattande funktionsnedsättningar
- Ansvara för individ- och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Tillhandahålla olycksfallsförsäkring

Kommentar

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - att boende saknas för invandrare och flyktigar. Risken har hanterats genom uppföljning av beredskap för bostäder. Utfallet av kontrollen visar på en acceptabel nivå.

Risk - förändrat ersättningssystem för ensamkommande. Risken har hanterats med hjälp av månatlig prognos över de ekonomiska konsekvenserna. Utfallet för 2018 visar att ersättningsnivåerna från Migrationsverket inte täcker kommunens kostnader för verksamheten. Omställningsarbete har pågått hela året för att komma tillrätta med differensen. Utfallet bedöms som ej acceptabelt men förvaltningen har vidtagit de åtgärder som varit möjliga. Utfallet har redovisats regelbundet till både socialnämnd och kommunstyrelsen.

Risk - förändrad tillämpning av LSS-lagstiftning gällande personlig assistans. Risken har hanterats genom kontroller av kostnader och ärenden gällande personlig assistans där försäkringskassan har gjort en förändrad bedömning. Den kommunala kostnaden har ökat och bedömningen blir därför att utfallet ej är acceptabelt. Vissa brukare blir inte längre beviljade statlig personlig assistans utan är istället berättigade att få kommunala insatser. Kommunen kan dock inte påverka kostnadsökningen.

Risk - brist på bostäder. Risken har hanterats genom redovisning av hemlöshetsstatistik. Kontrollen påvisar acceptabelt utfall.

Risk - bristande samverkan med Landstinget i Kalmar län. Risken har hanterats genom att utvärdera faktisk samverkan i jämförelse med innehållet i samverkansöverenskommelserna. Utfallet har bedömts som acceptabelt.

Risk som uppstår till följd av hög sjukfrånvaro. Risken har hanterats genom uppföljning av sjukfrånvaro. Kontrollen påvisar acceptabelt utfall.

Risk för sekretessbrott i verksamheten. Risken har hanterats genom löpande uppföljning i de olika avvikelssystemen som används och som innehåller denna risk. Ärenden har inkommit under kontrollåret men utfallet bedöms som acceptabelt.

Risk för att arbetsplatsen inte är säker och trygg för liv, egendom och miljö. Kontroll har skett att brandskyddsrutiner följs utrymningsövningar skett enligt rutin och att all personal har aktuell brandskyddsutbildning. Kontrollmomenten har utförts utan anmärkning.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för avbrott i vattenförsörjning.
- Risk för avbrott i elförsörjning i verksamheten.
- Risk för att beslut inte verkställs inom laglig tid.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom vidtagna kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.

Värna om miljö och hälsa

- Bidra till säker livsmedelshantering
- Erbjud energirådgivning
- Hantera frågor om naturvård
- Hantera avfall
- Ta emot felanmälan
- Bidra till bättre livsmiljö för människor, djur och natur
- Hantera strandskyddsdispens

Kommentar

Inom processen finns identifierade risker inom bland annat följande områden:

Risk - ökat byggande riskerar att försämra livsmiljön. Kontrollen av ökat byggande med avseende på försämrade livsmiljö för människor, djur och natur har utförts utan anmärkning.

Risk - att det finns brister i egenkontroll. Risken har hanterats genom uppföljning av relevanta checklistor inom egenkontrollen. Kontrollen visar inte på några avvikelser.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för ammoniakutsläpp ishallar
- Risk olycka på utegym
- Risk ska på grund av ej korrekt tillagad kost
- Risk specialkost
- Risk allergier
- Risk smittspridning
- Risk hantering farligt avfall
- Risk hanterad felanmälan

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Stödprocesser

Hantera ekonomi

- Hantera redovisning och övrig ekonomiadministration
- Hantera finansförvaltning
- Handlägga finansieringsfrågor
- Arbeta med dagliga ekonomiprocesser
- Arbeta med fastighetstaxering

Kommentar

Risker inom detta processområde avser främst brister inom ekonomiadministrationen. Riskanalysen fokuserar framförallt på ekonomisk skada, förtroende skada och att ej tillförlitlig redovisning kan leda till att beslut fattas på felaktiga grunder.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - brister i hantering av leverantörsfakturor. Risken har hanterats genom stickprover att leverantörsfakturor har tillräckliga underlag, att de är korrekt konterade, att det inte finns förfallna leverantörsfakturor vid månadsbryt, att personer med systembehörighet inte beslutsattesterat samt kontroll av leverantörernas status. Avvikelse har noterats avseende förfallna fakturor vid månadsbryt, kontroll av kontering mot kommunbas samt otillräckliga underlag vid representation, kurs och resefakturor. Kommunikation med berörda har skett för att undvika avvikelser i framtiden. En förtydligande av kommungemensam rutin begärs som aktivitet från förvaltningarna för att kunna hantera risken till kommande kontrollår.

Risk - brister i redovisningen. Risken har hanterats genom kontroll att bokföringsorder har tillräckliga underlag, att det finns fungerande bruttoredovisning, att balanskonto stäms av regelbundet. Stickprovskontrollerna påvisar utfall avseende balanskontoavstämningen månadsvis, aktivitet har startats för att komma tillrätta med avvikelsen under 2019.

Risk - brister i hantering av kundfakturer. Risken har hanterats genom kontroll av korrekt kontering av kundfakturor, att fakturering sker i rätt tid efter att tjänsten/varan levererats, att alla registrerade ärenden är fakturerade samt kontroll att debiterade avgifter stämmer överens med tagna taxor och avtal. Kontrollen har påvisat avvikelser avseende fakturering i rätt tid samt kontroll mot tagna taxor och avgifter.

Risk - brister i hantering av kontanter eller motsvarande stöldbärliga värdeföremål. Risken har hanterats genom kontroll att förteckning över förvaltningens värdeföremål och handkassar är korrekt. Kontrollen visade på en avvikelse under tertiäl två avseende en handkassa, korrigerad och återkoppling till berörda utförd under löpnade år och tertiäl tre påvisade inte några avvikelser efter utförda åtgärder.

Risk - brister i hantering av attest och firmatecknare. Risken har hanteras genom stickprovskontroll av attester och underskrifter. Kontrollen visar acceptabelt utfall.

Risk - att balanskravet inte nås för förskolorna. Risken har hanterats genom tätare uppföljningar av ekonomin. Kontrollen har visat på avvikelser men trenden har varit positiv och utfallet bedöms om acceptabelt för 2018 med fortsatt kontroll under 2019.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedöms som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för brister i hanteringen av mervärdesskatt.
- Risk att uppdaterade interna/externa hyror inte används vid fakturering.
- Risk - Fakturabetalning i byggprojekt.
- Risk att nämndens beslutade kravrutin ej följs.
- Risk att konstregistret ej är uppdaterat.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom viktiga kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.

Hantera ärenden och dokument

- Hantera post
- Hantera arkiv och bevarandefrågor
- Hantera skrivelser och frågor från kunder/medborgare
- Hantera uppdrag och projekt från nämnd/styrelse och kommunfullmäktige

Kommentar

Inom denna stödprocess har risker främst identifierats inom möjliga brister i arkiveringen men även inom dokumentation och informationsöverföring.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk för att diarieföring och gallring inte sker enligt gällande lagstiftning. Kontrollen påvisar att diarieföringen fungerar men gallringen påvisar avvikelser. Aktivitet har startats för att komma tillrätta med avvikelsen genom framtagande och implementering av en ny dokumenthanteringsplan samt utbildningsinsatser.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedöms som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för felaktig hantering av ärende och dokument.
- Risk att bidragsbesluten inte är korrekta.
- Risk för felaktig hantering av ärende och dokument.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom viktiga kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.

Informera och kommunicera

- Välja hur vi ska informera
- Publicera och samordna Kalmar.se
- Hantera presskontakter
- Producera trycksaker

Kommentar

Inom informations- och kommunikationsområdet har identifierats följande risker:

Risk - att informationen inte når fram eller inte tas emot. Risken har hanterats genom uppföljning i medarbetarenkäten avseende information, att handlingsplanen implementerats i verksamheten, att påbörjat arbete med digitala tjänster fortgår. uppföljning av kommunikationsprocessen genom stickprov. Kontrollerna har inte påvisat några avvikelser eller varit inom ett acceptabelt intervall.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för att informationen är felaktig.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Leverera IT-stöd

- Bistå med IT-stöd
- Införa och hantera drift av IT-system
- Förändra IT-miljön
- Leverera ny dator-arbetsplats

Kommentar

Inom processen finns identifierade risker inom bland annat följande områden:

Risk - att IT-system inte stödjer verksamheten. Risken har hanterats genom uppföljning/inventering av IT-system som inte stödjer verksamheten. Avvikelser har noterats men utfallet har bedömts som acceptabelt. Aktiviteter har startats för att komma tillrätta med de avvikelser som framkommit under kontrollåret.

Risk - att det finns oklarheter i befogenheter och ansvar. Risken har hanterats genom framtagande av en systemförvaltarmodell samt uppföljning av informationssäkerhet vid internrevision. Inga avvikelser har noterats men systemägarna har under 2018 informerats om skyldigheten att implementera den nya modellen. Aktivitet att implementera systemförvaltningsmodellen bör följa med in i 2019 års kontrollplan.

Risk för felaktiga behörigheter i system. Kontrollen visar på brister i rutinen avseende att behörigheter inte alltid hanteras vid avslut eller vid byte av tjänst inom kommunen. Förslag till förbättring har utförts till berörda. Dock avslutas möjligheten att logga in i kommunens system två dagar efter avslutad anställning och därmed också möjligheten att få access till övriga system hos kommunen. Risken finns dock kvar för molntjänster som ligger utanför ordinarie systemutbud. Information om att alltid använda rutin/blankett om avslut av anställning oavsett om man byter tjänst inom kommunen eller avslutar sin tjänst har skett under kontrollåret.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för att system köps ute i verksamheter utan IT:s kännedom.
- Många system system och lagringsytor.
- Risk att våra verksamhetsspecifika system inte har erforderlig backup och säkerhet.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom vidtagna kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.

Rekrytera, utveckla och avveckla personal

- Rekrytera personal
- Genomföra löneöversyn
- Genomföra förhandlingar
- Arbeta med kompetensutveckling
- Arbeta med personaladministration
- Stödja utvecklingen av en attraktiv och frisk arbetsplats
- Administrera lokal och central samverkansgrupp
- Genomföra tvisteförhandlingar
- Genomföra intresseförhandlingar
- Handlägga pensionsfrågor
- Hantera och utbetala lön
- Arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete
- Handlägga arbetsgivarens rehabiliteringsansvar
- Arbeta med vårt inre miljöarbete

Kommentar

Inom denna process finns identifierade risker som främst rör kompetensbrist, omfattande personalomsättning, hög sjukfrånvaro, svårigheter att rekrytera inom vissa yrken samt risker inom löneadministrationen. Identifierade och kontrollerade risker samt utfall av dessa redovisas nedan:

Risk för brister i hantering av lön. Risken har hanterats genom kontroll att lönen redovisat på rätt kontering samt att anställningsbesluten är korrekt registrerade, vilket utgör grunden för att redovisning och utbetalning av lön blir korrekt. Kontrollerna har påvisat brister i konteringen av lönerna vid två tillfällen men detta har korrigerats återkopplats till berörda direkt efter lönekörningen.

Risk för att kommunen inte kan säkerställa personalförsörjningen med rätt kompetens. Risken har hanterats genom kontroller avseende hur omfattade personalomsättningen är, om det finns kompetensbrist, om det inte finns nationell arbetsbrist, information till nämnden, kontroll att nyanställda får ett korrekt mottagande och planering av ersättning för kritisk kompetens inför pensionsavgångar. Kontrollerna har inte påvisat några brister.

Risk för att kraven i det systematiska arbetsmiljöarbetet inte uppfylls. Risken har hanterats genom kontroll att rutiner och processer för systematiskt arbetsmiljöarbete följs och att specifika arbetsmiljöprojekt följer beslutad tidsplan. Avvikelse har konstaterats men aktivitet för att komma tillrätta med detta har planerats till 2019.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk att tillbud och olyckor inte rapporteras.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom vidtagna kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.

Stödja och utveckla den demokratiska processen

- Administrera nämndens/styrelsens verksamhet
- Hantera motioner
- Hantera medborgarförslag
- Genomföra allmänna val
- Genomföra medborgardialoger
- Hantera interpellationer och frågor

Kommentar

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk för att tagna beslut inte verkställs. Risken har hanteras genom stickprov på de beslut som nämnder tagit under året. Genomgång av fullmäktiges fattade beslut för 2017 har genomförts och verkställigheten av fattade beslut var god. Utfallet har bedömts som acceptabelt för alla nämnder utom en nämnd som under 2018 erhållit vite på grund av att beslut om kontaktpersoner ej kunnat verkställas. En särskild utredning var pågående vid kontrollårets slut.

Risk- att de allmänna valen under 2018 inte genomförts enligt gällande lagar och krav. Risken har hanterats genom att inventering av kommunens vallokaler och personal uppfyller de krav som ställs. Inga avvikelser har rapporterats.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för att lagra och rutiner inte följs i den demokratiska processen.
- Risk för att delegationsbeslut inte rapporteras.
- Risk för att tagna beslut inte verkställs.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom vidtagna kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.

Tillhandahålla lokaler

- Beställa installation och funktion för telefoni och data
- Lösa verksamhetens behov av lokaler
- Arbeta med larm/styr och övervakning av fastigheter
- Genomföra uppdrag kring nybyggnation
- Överlämna entreprenad till Drift&service
- Hantera uppdrag på Drift&service
- Hyra ut lediga lokaler externt
- Hantera felanmälan
- Arbeta med energieffektivisering
- Planera underhåll av fastigheter

Kommentar

Lokalprocessens risker handlar främst om dolda fel, hyror, orationell lokalhantering samt överlämningen mellan byggprojekt och drift.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk för orationell hantering av lokaler. Risken har hanteras genom inventering av nya lokaler via hyreskontrakt och därefter kontakt med verksamhetsansvarig. Kontrollen visar att inga externa hyreslokaler har tillförts under 2018.

Risk - att inte kunna erbjuda skola och förskola i rätt tid och på rätt plats. Risken har hanterats genom att lokalfrågan har lyfts i verksamhetsplanen. Utfallet har bedömts som acceptabelt för 2018 men en fortsatt översyn och samarbete mellan projekt och exploatering, samhällsbyggnadskontoret, serviceförvaltningen och utbildningsförvaltningen kommer ske fortsatt under 2019.

Risk - att verksamheternas lokalbehov ej kan tillgodoses. Risken har hanterats genom att varje ansvarig chef rapporterat om förändrat lokalbehov utifrån akut och planerat underhåll vid två tillfällen varje år. Utfallet från kontrollmomentet bedöms som acceptabelt.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk för orationell hantering av lokaler.
- Risk för dolda fel.
- Risk varierande fabrikatsflora
- Risk avsaknad av larm
- Risk vid överlämning av byggprojekt till drift.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen är tillfredställande.

Tillhandahålla varor och tjänster

- Tillhandahålla vaktmästeritjänster
- Tillhandahålla telefonisttjänster
- Upphandla telefoner och datorer
- Förvalta IT-system
- Lösa ärenden till helpdesk
- Hantera förändringar av IT-infrastrukturen
- Lösa verksamhetens behov av lokaler
- Hantera våra försäkringar
- Arbeta med inköp och upphandling
- Arbeta med skal- och personskydd
- Hantera kundbeställningar, leveranser och förråd
- Anskaffa material från leverantörer
- Planera och utföra städuppdrag
- Utföra transporter
- Underhålla, reparera och besiktiga fordon
- Köpa/leasa fordon och motorredskap
- Planera och leverera kostverksamhet

Kommentar

Främst handlar risker inom processen om inköp utanför avtal och överklagade upphandlingar.

Risker har identifierats och hanterats inom följande områden:

Risk - att inköp inte sker enligt avtal. Risken har hanterats genom kontroll av avtalstrohet tillsammans med upphandlingsenheten samt stickprover att inköpskort inte använts där kommunen har avtal. Kontrollen visar att avvikelser förekommit. Upphandlings och kanslienheter kommer under 2019 gå igenom avtalstroheten och rapportera avsteg till förvaltningscheferna och ledningsgrupper för spridning och genomgång i respektive verksamhet. De avvikelser som skett via inköp med inköpskort bedöms dock som acceptabelt eftersom inköpssummorna varit låga och korrigerade med hjälp av information och förtydligande till kortinnehavaren har utförts.

Risk - att direktupphandling inte sker. Risken har hanterats genom stickprover av rutinen för direktupphandling. Kontrollen visar på avvikelser där ett antal av stickproverna saknar direktupphandlingsprotokoll men ramavtal fanns. Under 2019 undersöks möjligheten att använda en särskild modul kring direktupphandlingar för att ge förvaltningar extra stöd samt att eventuella fortsatta avsteg kommer att rapporteras till förvaltningscheferna.

Risk - mutor, jäv och oegentligheter. Risken har hanterats genom kontroll av rutinen för mutor, jäv och oegentligheter. Kontrollen visade på brister när det gäller information av rutinen till de nyanställda. Under 2018 startades en aktivitet att tillse att riktlinjerna mot mutor och jäv sker i samband med introduktionen av nyanställda.

Utöver de risker som hanterats inom processen har nämnderna även identifierat risker där sannolikheten eller konsekvens för att risken skulle inträffa bedömts som mycket liten eller liten och har av den anledningen inte hanterats med kontroller i internkontrollplanen. Dessa listas nedan:

- Risk att upphandling överklagas
- Risk i transporter
- Risk för icke trafikvärdiga fordon.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom processen har vissa brister. Bedömningen är dock att berörda nämnder själv korrigerar detta genom vidtagna kontrollmoment och aktiviteter. Kommunstyrelsen behöver inte agera i nuläget.